

Kazimierz Reguła

Wieliczka, pow. Kraków

Informator Archeologiczny : badania 5, 124-125

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

strenie rzeki Gwdy, na linii Łątyczka do Łamozowa i Łątyczka - do Jastrawia, na obszarze podległości Węgorzowe pow. Szoszecinek. Cmentarzysko użytkowane było na łagodnym wzniesieniu morenowym. Wzniesienie w pewnym stopniu zostało zniwelowane przez intensywną eksploatację żwiru. Badania i obserwacje naukowe były utrudnione ze względu na zniszczenie istniejących tu kiedyś grobów, jak również terena na którym wystąpiły.

Ogółem przebadano powierzchnię około 200 m², rezultatem było odkrycie dwóch grobów ciałopalnych i dwóch skupisk kamieni /grób skrzynkowy rodzimy, grób skrzynkowy w obstawie kamiennaj - pojedynczy/, a na powierzchni badanego terenu zebrane kilka fragmentów ceramiki. Grób Nr 1 zbudowany z płyt kamiennych tworzył regularną skrajnię o wymiarach długości 70 cm, szerokości 40 cm, głębokości 50 cm. Wewnątrz w komorze grobowej na płycie kamiennaj ustawione były 2 popielnice przykryte pokrywami, bogate zdobione oraz misa spełniająca funkcję przystawki. Grób Nr 2 częściowo zniszczony, z popielnicą również zniszczoną, bogate zdobioną. W skupiskach kamieni znalezione fragmenty ceramiki i ślady łączenia poszczególnych kamieni gliną.

Stan zachowania materiału ceramicznego i charakter grobów klasyfikuje pod względem chronologicznym powyższe cmentarzysko do wczesnego podokresu lateńskiego.

WIELICZKA, pow. Kraków

Muzeum Żup Krakowskich w Wieliczce

Badania prowadził Kazimierz Boguła. Finansowało Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka. Czwarty sezon badań. Osada przemysłowa z przełomu okresu późnelateńskiego i wczesnorzymskiego, ślady osadnictwa z późnego okresu wpływów rzymskich i wczesnego średniowiecza.

Badania objęły najbliższe sąsiedztwo obszaru, na którym w latach ubiegłych odkryte zostały urządzenia do wywarzania soli z solanek.

Pod warstwą przemieszczanej ziemi, na głębokości 60 - 90 cm, wystąpiła warstwa kulturowa posiadająca miąższość 50-60 cm. W obecnym sezonie odkryto: 9 palenisk otwartych, w tym 3 paleniska z okresu wczesnego średniowiecza, 2 jamy o trudnej do ustalenia funkcji, 29 śladów po świączkach koncentrujących się wyraźnie wokół palenisk i jam, stanowiących zapewne pozostałość konstrukcji dachowej oraz 1 skupisko ceramiki zawierające skorupy dużego naczyń wioderkowatego.

Większość mabytków, głównie ceramiki, łączy się z okresami późnelateńskim i wczesnorzymskim. Wyróżnić można dwie grupy naczyń: wyko-

namo na kole garncarskim i lepiem ręcznie. Pierwszą grupę tworzą: naczyńia z glazury /ferry wiaderkowate/, malowane /ferry fiaszowate/ oraz garnki należące do tzw. lateńskiej ceramiki "sivej". Zasadniczą jednak grupę stanowią naczyńia lepiem ręcznie: garnki zbliżone do form jajowatych, naczyńia wiaderkowate, wazowate, edwretnie gruszkowate, kubki baniaste i duże naczyńia masebowe. Obok tych zabytków, typowych dla okresu późnolateńskiego i wczesnorzymskiego, natrafiono w obrębie badanej osady również na obiekty kulturowe i zabytki pochodzące z młodszego fas okresu wpływów rzymskich. I tak na fazę B₁ - B₂ datowana jest waza odkryta w wypełnisku jednego ze skupów, zaś z fazą C₁ związana jest brązowa zapinka typ 158 wg O. Almgren, obręca telasna i róg tura. Zabytkom tym chronologicznie odpowiadają fragmenty naczyńi barwy sivej, tezone na kole garncarskim. Z okresu wczesnośredniowiecznego odkryte w tym roku dalsze trzy paleniska otwarte. Zawierały one ceramikę, którą datować można na podstawie typologii na koniec XII i XIII w.

Badania będą kontynuowane.

WIELICZKA, pow. Kraków
Stanowisko II /Zamek/

patrz średniowiecze

ZADOWICE, pow. Kalisz
Stanowisko I

patrz okres wpływów rzymskich

SYGMUNTOWO, pow. Ciechanów

patrz okres wpływów rzymskich

ZUKOWICE, pow. Głogów
Stanowisko XIV

Muzeum Etnologii i Odlewnictwa
Metali Kolorowych w Głogowie

Badania prowadził mgr Mieczysław Kaszkowski.
Finansowała Dyrekcja Huty Miedzi "Głogów".
Pierwszy sezon badań: Cmentarzisko późnolateńskie /I w. pne./

Stanowisko slobalizowane na terenie wydziela metali towarzyszących. Przebadano 120 arów, eksplodując ponad 100 grobów w większości dobrze zachowanych. Wyraźnie wydziela się skupisko grobów o bardzo bogatym wyposażeniu. Są to groby jamowe, ciałopalne. W obu przypadkach w jamie grobowej znalezione urnę. Wśród zabytków wyróżnić należy: /miecze, grety/ narzędzia /noże, nożyce, szydła/ oraz ozdoby telasne /fibule ramowate, sprzączki, klamry itp./

Bardzo ciekawie prezentuje się wyposażenie grobu Nr 41. Wśród